

u tiên m' r' ng th' o lu' n th' ng th' n, dân ch' . Nên có nh' ng s' a đ' i căn b' n đáp ' ng yêu c' u c' a s' phát tri' n c' a đ' t n' c; thì s' s' a đ' i m' i có tác đ' ng... Còn n' u c' duy trì hoàn toàn n' p t' duy cũ; ch' s' a ch' a nh' ng đ' u l' t v' t; thì s' không h' p lòng dân"

Giáo s' Chu Hào

Giáo s' Chu Hào kêu g' i đ' ng nên th' c s' quy' t tâm đ' i m' i tri' t đ' và sâu r' ng n' u mu' n ti' p t' c tính chính đáng và duy trì lòng tin c' a ng' i dân.

M' t c' u Th' tr' ng Khoa h' c, Công ngh' và Môi tr' ng nói v' i BBC r' ng ch' a nh' t thi' t gi' i tán 's' lãnh đ' o' c' a đ' ng đ' i v' i trí th' c Vi' t Nam ' trong n' c.
Trao đ' i v' i BBC nhân d' p b' c sang năm m' i 2012, Giáo s' Chu Hào, y viên H' i đ' ng trung ' ng Liên hi' p các h' i khoa h' c và k' thu' t Vi' t Nam (Vusta) cho r' ng đ' ng c' ng s' n Vi' t Nam hi' n v' n còn "tính chính danh".

Th' nh' ng c' u quan ch' c này c' nh báo n' u đ' ng không "quy' t tâm" đ' i m' i tri' t đ' và sâu r' ng, thì tính chính danh này và lòng tin c' a dân vào đ' ng s' m' t đi.
Giáo s' Chu Hào cũng phê phán cách th' c c' a chính quy' n và đ' c bi' t là chính ph' đã ' ng x' v' i các ti' ng nói ph' n bi' n c' a trí th' c, nhân s' trong n' c trong su' t năm 2011.
"H' u h' t các ki' n ngh' đ' u ch' a đ' c tr' l' i m' t cách đàng hoàng, l' ch s' . Im thôi, ch' nh' n thôi, không tr' l' i. Đ' u đó không có l' i," v' Giám đ' c Nhà xu' t b' n Tri Th' c thu' c (Vusta) đánh giá.
"u tiên m' r' ng th' o lu' n th' ng th' n, dân ch' . Nên có nh' ng s' a đ' i căn b' n đáp ' ng yêu c' u c' a s' phát tri' n c' a đ' t n' c; thì s' s' a đ' i m' i có tác đ' ng... Còn n' u c' duy trì hoàn toàn n' p t' duy cũ; ch' s' a ch' a nh' ng đ' u l' t v' t; thì s' không h' p lòng dân"
Giáo s' Chu Hào

Năm 2012 là năm mà nhà n' c và đ' ng c' ng s' n Vi' t Nam có k' ho' ch hoàn t' t s' a đ' i Hi' n pháp 1992, cũng nh' ban hành m' t s' đ' o lu' t quan tr' ng liên quan t' i th' ch' và b' máy chính tr' .
Tr' c h' t v' s' a đ' i, b' sung Hi' n pháp, Giáo s' Hào cho r' ng lãnh đ' o đ' ng và nhà n' c c' n l' u ý:
"u tiên m' r' ng th' o lu' n th' ng th' n, dân ch' . Nên có nh' ng s' a đ' i căn b' n đáp ' ng yêu c' u c' a s' phát tri' n c' a đ' t n' c; thì s' s' a đ' i m' i có tác đ' ng và phù h' p v' i lòng dân."
"Còn n' u c' duy trì hoàn toàn n' p t' duy cũ; ch' s' a ch' a nh' ng đ' u l' t v' t thì s' không h' p lòng dân," ông nói.
V' tinh th' n c' t l' i c' a vi' c s' a đ' i l' n này v' i b' n Hi' n pháp ra sao, Giáo s' Chu Hào cho bi' t:
"Càng tr' l' i v' i tinh th' n dân ch' , c' ng hòa, tinh th' n toàn dân đoàn k' t, không phân bi' t trai

gái, giàu nghèo, tôn giáo, không phân biệt giai cấp, đảng cấp, ngôn ngữ Việt Nam trong nước và ngoài nước; càng xây dựng đảng càng cần hành chính trong sạch và sáng suốt bao nhiêu, thì những tư tưởng chính đạo đó trong Hiến pháp sẽ càng là những cơ sở để xây dựng các luật pháp tiếp theo bấy nhiêu."

Tư tưởng bí thư Nguyễn Phú Trọng

Giáo sư Chu Hào cho rằng việc nên tiếp tục đổi mới hay vào ông Nguyễn Phú Trọng, ngôn ngữ đã làm việc với Vusta năm qua.

Giáo sư Hào cũng kêu gọi nhà nước ban hành luật về đảng, trong tình thế nhu cầu và các đạo luật của ban hành trong mặt xã hội dân sự, ông khẳng định:

"Luật về hoạt động của các đảng chính trị, các đoàn thể xã hội dân sự, chính trị trong mặt nước đang có tiềm năng phát triển như Việt Nam là một nguyên nhân chung của nhân dân."

Trước câu hỏi, liệu đã đến lúc đảng cộng sản mới nên trao lại những quyền của bên thực sự thuộc về nhân dân và các chế độ xã hội, cũng như tách vai trò của đảng ra khỏi sự lãnh đạo của nhà nước, cựu Thứ trưởng Khoa học - Công nghệ bình luận:

"Tính chính đáng của đảng cộng sản Việt Nam vẫn còn rất nhiều trong lòng dân. Lịch sử đã đưa những điều này rõ ràng và được toàn dân thừa nhận với vai trò của đảng cộng sản đưa Việt Nam từ một nước không ai biết đến trở thành một nước độc lập. Đưa Việt Nam qua hai cuộc chiến tranh, thế giới đổi mới."

Tuy nhiên ông đưa ra cảnh báo nguy cơ mà đảng cộng sản đang phải đi đến trong tình hình mới:

"Tính chính đáng của đảng vẫn còn nhưng ngày nay mà đảng không quyết tâm đổi mới những tinh thần đổi mới từ những năm 1980, đổi mới một cách sâu rộng, triệt để hơn nữa, thì sự lãnh đạo của đảng sẽ dần dần mất đi sự tin tưởng trong lòng dân."

"Chỉ khi nào lấy lại sự tin tưởng đó, thì tính chính đáng của đảng mới được khẳng định."

Giới tán hay không?

"Tôi có một nhận xét chung là những tiếng nói chung của giới trẻ mới là trí thức, những người hoạt động chính trị - xã hội đã nghỉ, các tầng lớp lãnh..., của đảng chú trọng một cách thật sự đến. Đảng biết rằng có sự đổi mới thì..."

Giáo sư Chu Hào

Nhân nói về vai trò của Đảng cộng sản, thành viên Hội đồng Trung ương của Vusta cũng cho biết quan điểm của mình với việc có nên "giới tán" hay không sự lãnh đạo của đảng đối với trí thức Việt Nam.

Trước câu hỏi Giáo sư Chu Hào đưa ra bình luận của mình với cách của "đội ngũ trí thức" trong nước những năm qua, dưới hàng chục năm lãnh đạo của đảng.

"Tình hình trí thức theo định nghĩa mà tôi hiểu cho hình thành ở Việt Nam từ sau năm 1954 và sau năm 1975 ở Miền Nam."

"Khả năng độc lập duy, khả năng dám bỏ vào chính kiến của mình, khả năng dõ dạc và tỏ ra dõ dạc lãnh đạo trong xã hội cho có nhu cầu. Và đó là điều đáng trọng."

Giáo s' H' o cho r'ng ch' a nh' t thi' t gi' i th' s' lãnh đ' o c' a đ' ng v' i t' ng l' p trí th' c ' trong n' c và đ' a ra đi' u ki' n đi kèm:

"Không nh' t thi' t. N' u nh' đ' ng c' ng s' n Vi' t Nam m' r'ng dân ch' và th' c s' tôn tr'ng t' do h' c thu' t, th' c s' t' o ra nh' ng c' ch' dân ch' đ' th' c s' phát huy s' năng đ' ng, sáng t' o t' duy, đ' có th' b' o v' đ' c nh' ng ng' i có nh' ng ý ki' n thi' u s' , nh' ng ch' a h' n đã là sai trong th' i đi' m hi' n t' i."

"R' t có th' năm, m' i năm, nh' ng ý ki' n đ' y l' i là sáng giá. Th' thì nh' ng ng' i có ý ki' n khác v' i chính th' ng, có ý ki' n trái ng' c, ph' i t' o đi' u ki' n cho ng' i ta phát bi' u.

Lãnh đ' o nhà n' c Vi' t Nam

Nguy' n T' n Dũng và Tr' ng T' n Sang

Giáo s' Chu H' o nói nhi' u ki' n ngh' c' a trí th' c và các t' ng l' p nhân dân ch' a đ' c đ' ng, nhà n' c tr' l' i và đ' i tho' i m' t cách đ'ng hoàng, nghiêm túc.

"Và khi ý ki' n c' a ng' i ta ch' a đ' c gi' i c' m quy' n th' a nh' n, thì đ' c b' o l' u và b' o v' . Đ' cho ng' i ta ti' p t' c đ' c phát huy tinh th' n t' do sáng t' o c' a mình."

V' i đi' u ki' n này, Giáo s' Chu H' o cho r'ng có th' s' có gi' i pháp k'p cho c' v' th' , t' cách c' a t' ng l' p trí th' c Vi' t Nam, l' n s' t' n t' i c' a đ' ng.

"Trong đi' u ki' n y' thì m' t đ' ng cũng đ' c, hai đ' ng cũng đ' c. M' t đ' ng c' ng s' n Vi' t Nam cũng đ' c n' u mà b' o v' và t' o đi' u ki' n y' , thì s' t' o đ' c m' t t' ng l' p trí th' c."

Cu' i cùng, Giáo s' H' o nh' n xét v' cách th' c ' ng x' c' a lãnh đ' o đ' ng, nhà n' c và đ' c bi' t là chính ph' trong năm qua tr' c các ý ki' n, ki' n ngh' ph' n bi' n c' a gi' i trí th' c, nhân s' trong n' c:

"Tôi có m' t nh' n xét chung là nh' ng ti' ng nói chung c' a gi' i t' m g' i là trí th' c, nh' ng ng' i ho' t đ' ng chính tr' - xã h' i đã ngh' , các t' ng lĩnh..., ch' a đ' c chú tr' ng m' t cách th' t đ' y đ' . Đ' c bi' t ch' a có s' đ' i tho' i,"

"Có nhi' u ý ki' n đã đ' c ti' p thu, nh' ng nhi' u v' n b' n chính th' c qua các ki' n ngh' g' i lên trên l' i không đ' c tr' l' i m' t cách công khai, đ'ng hoàng và theo cách xã giao. Trong th' i gian t' i đây "ph' i có chuy' n bi' n" v' s' ti' p thu và đ' i tho' i," Giáo s' nói v' i BBC.